

UKF

Medlemsinformation 1 - nyhetsbrev jan. 2006

Årgång 20

Grattis Amadeus. En jubileumskonsert på 250-års dagen
Fred 27 januari Musikaliska akademins hörsal Nybrokajen, kl 19.30
Se sidan 2

Vår nya hembygdsbok släpps sönd. 19 febr kl 14 på Thoresta herrgård
Första exemplaret överlämnas då till Börje Sandén
Redaktionsgruppen presenterar bokens innehåll
Vi får ta del av Thorestas nutida verksamhet
Boken säljs för 190:- även lörd. 25 kl 13-14 på följande platser.
Biblioteken i Kungsgängen och Bro
Hembygdsgården Klint, Håtunagården, Håbo-Tibble kyrkstuga

Historien om Aspviks kvarn och den märkliga Wallerska tuben
Villa Skoga, Kungsängen, 15 mars kl 19. Jonny Ljung

Årsmöte med föredrag. Ny tolkning av texten på Assurs sten i Bro
Dagcentralen i Bro 19 april. Föredrag av Curt Dahlgren kl 19
Årsmöte kl 18.30

Exkursion Grand-tour till Djupdal och Rösaring
Samling vid parkeringen 1 km bortom Låssa kyrka sönd 14 maj kl 13
Vandring 4 km med Börje Sandén. Allsköns historia.

En epok i Bro är slut efter 50 år
Berggrens rosodlingar jämnade med marken

Ny metod för digital tryckning av böcker i 10-tal

Medlemsavgift för år 2006 - Inbetalningskort bifogas

Arkeologidagen - sönd. 27 aug augusti
Ett forntida boplatsområde - Fruchtbarhetsdyrkan vid Rösaring

Föreningen för
Upplands-Bro
Kulturhistoriska
Forskningsinstitut

Ordförande: Curt Dahlgren. Markviksvägen 19. 165 59 Hässelby, 0708-44 22 48
Sekr: Börje Sandén, Målarvägen 19, 197 30 Bro. 08-582 405 15 pg 27 58 94-4
Upplys. Börje Sandén, 08-582 405 15. Telesvar 582 413 55. **E-post:** ukf@ukforsk.se
Forskarakademien: Bengt Borkeby, 581 656 59 v.ordf **Webbplats:** www.ukforsk.se

Kulturarrangemang 2006 UKF och andra kulturorganisationer

UKF tar vanligen upp en deltagaravgift på 20-50:- vid publika aktiviteter beroende på våra omkostnader.

Tillsammans med den årliga medlemsavgiften är deltagaravgifterna en viktig inkomstkälla.

Alla arrangemang är öppna för allmänheten. Tag gärna med vänner och bekanta. www.ukforsk.se

Ibland kan det krävas förhandsanmälan. Kontrollera tid och plats i annonser och på hemsidan för ev ändringar eller ring UKF:s telfonsvarare 08-582 413 55.

Grattis Amadeus!

En jubileumskonsert på 250-årsdagen.

Plats: Nybrokajen 11, stora salen 27 Januari, kl. 19:30.
Biljetter köpes genom Nybrokajen eller genom "Biljett direkt" ombud. (tobaksaffärer och liknande)

150 kronor. Pensionär/Studerande 110 kronor.

best. Ticnet 077-170 70 70, hämtas hos ATG-ombud

Johan Westre,

- konsertpianisten med uppväxt och grundläggande musikutbildning i Upplands-Bro

- pianostudier vid Edsbergs musikskola och musik-högskolan i Stockholm

- fyra år som elev hos Hans Leygraf i Salzburg har medverkat vid många musikevenemang i Upplands-Bro.

- UKF minns honom senast från konserten i Kungsgängen under kultur månaden.

Vi vill upplysa våra medlemmar om denna jubileumskonsert på 250-årsdagen av Mozarts födelse som Johan tagit initiativ till. Han har hyrt den för några år sedan renoverade stora salen i **Musikaliska Akademiens gamla lokaler vid Nybroviken.**

UKF vill med sin annonsering stödja Johans initiativ och hans livliga musikaliska verksamhet i Upplands-Bro och är övertygade om att Upplands-Broborna kan se fram emot en stor musikalisk upplevelse.

Medverkande:

Johan Westre Piano; Susanne Végh Mezzosopran;

Kjell-Inge Svensson Klarinett;

Anders Nyman Violin; Ann-Kathrin Wigren Violin;

Johan Kyhlmar Cello

A cappellagruppen Voice R Us bestående av

Monica Bjerkeroth

Carl-Magnus Johansson

Kristina Bennet Westre

Ida Svensson

Bo Bjerkeroth Bas;

Johan Westre Trummor.

Sönd. 19 febr kl 14, Thoresta Herrgård. Infart från Bålstahället Nordväst om golfbanorna, vid f.d. järnvägsövergången.

Vår nya hembygdsbok "släpps"

sönd 19 febr kl 14 på Thoresta herrgård

Första exemplaret överlämnas då till Börje Sandén

Redaktionsgruppen presenterar bokens innehåll

Vi får ta del av Thorestas nutida verksamhet

Boken säljs för 190:-

Säljs även lörd. 25 kl 13-14 på följande platser:

Biblioteken i Kungsgängen och Bro

Hembygdsgården Klint, Håtunagården,

Håbo-Tibble kyrkstuga

Onsd 15 mars kl 19, Villa Skoga, G:la landsvägen 4, Kungsgängen, nära pendeltåget. 30:-

Aspviks kvarn och den märkliga Wallerska tullen.

Vattenkvarnen vid Aspvik är känd sedan medeltiden.

Den spelade en central roll för malning av brödsäden i Upplands-Bro och omgivande socknar med ett för sin tid modernt maskineri. Love Almqvist imponerades av kvarnen i första hälften av 1800-talet. Sedan hembygdsbokens beskrivning av kvarnen har historien berikats på flera sätt genom bröderna Ljungs forskning kring bl.a. tillkomsten av turbindriften på 1910-talet.

Jonny och Conny berättar om sina upptäckter.

Onsd, 19 april kl 19. Dagcentralen i Bro. 30:-

- ingen avgift för dem som deltar i föreningens årsmöte som börjar kl 18.30

Nya tolkningar av texten på Assurstenen.

Curt Dahlgren redogör för Rune Palms tankar om runtexter presenterade i boken Vikingarnas språk åren 750-1100.

Mötet föregås **18.30 av föreningens årsmöte.**

Sönd 14 maj kl 13-ca 16, Parkeringen 1 km bortom Låssa kyrka, vandring 4 km.

Årets Grand-tour Rösaring och Djupdal.

Arkeologiska observationer som kan spela en roll i tolkningen av Rösaring som ett centrum för forntida fruktbarhetsdyrkan. Religionshistoriska synpunkter på forntida religion. Ortnamnsforskare och deras tolkningar av ortnamn med anknytning till forntida gudar med Broområdet som ett typexempel. Hur geologin format den stora grusåsen. Ortnamnen Savolax och Karelen berättar om finsk bosättning under 1500-talet. Vad ligger bakom namnen Vällsvik och Trollstupet.

Vid Arkeologidagen senare under hösten läggs en större vikt på arkeologiska aspekterna, även nedanför åsen vid boplatser som inte besöks under dagen exkursion.

Arkeologidagen - sönd 27 augusti

ägnas åt Rösaring - Djupdal

Kallelse till årsmötet 19 april. Villa Skoga kl 18.30

En epok i Bro är slut efter 50 år Berggrens rosodlingar jämnade med marken

År 1954 byggde Lars Berggren, tredje generationen rosodlare i Hässelby, sina första växthus i Upplands-Bro. Det var på Lövsta gård norr om Lejondalssjön. När militären förvärvade det stora skjutfältet i mitten av 60-talet flyttades verksamheten till utkanten av Bro samhälle. Uppvärmning och belysning för åretrunt produktion har blivit alltmer olönsam inför den utländska konkurrensen. Många svenska växtodlare har tvingats lägga ner verksamheten. Epoken Berggrens Rosodlingar är slut och bostadsbyggandet på marken tar sin början.

Under många år har rosodlingarna varit Bros kännetecken. Man behövde inte tveka om att det var inför Bro station tåget saktade farten när man i vintermörkret såg de upplysta växthusen. Här nedan följer **Lars Berggrens historik över ett hundraårigt familjeföretag.**

Trädgårdsstaden Hässelby

Den 9 mars 1907 kom min farfar Lars-Erik Berggren till Hässelby för att där starta en handelsträdgård. Han kom närmast, från Örbyhus Slottsgård, där han under ett antal år varit slottsträdgårdsmästare. Det var flera trädgårdsmästare som kom till Hässelby i början av seklet. I slutet av 1920-talet hade något 100-tal etablerat sig där.

Orsaken till att denna trädgårdsstad växte upp, var att en förbränningsstation för sopor anlågts vid Lövsta, några km från Hässelby i slutet av 1890-talet. Eftersom det var gott om hästar i huvudstaden på den tiden, blev det en hel del stallströ, som fraktades ut till Lövsta. Stationsinspektör Lindau på Riddersviks station, (senare Hässelby station) kom på idén att sälja tomtmark till hugade trädgårdsmästare som med hjälp av stallströ ville lägga varmbänk för odling av grönsaker och i viss mån även blommor. Försäljningen gjordes i samråd med greve Bonde på Hässelby Slott, som var ägare till marken.

Trädgårdsmästarna hade som regel ett hårt arbete för att få igång sina trädgårdar, men de flesta lyckades och byggde efter en tid upp prydliga bostadshus och så småningom också växthus. Varorna såldes på torgen inne i Stockholm, och ofta var det mästerns fru, som ombesörjde den försäljningen. I början fraktades produkterna på båt, som avgick från Berghamns brygga.

Berggrens rosodlingar i Hässelby

Min farfar hade år 1915 kommit så långt, att han byggt

fyra små växthus. I ett av dessa planterade han så sina första drivhusrosor. Huvudsorten hette Mälarrösen, och var lysande röd. Min farfar talade ofta om den. Under första världskriget sprang priserna på trädgårdsprodukter i höjden. Farfar berättade att farmor Josefina kunde åka till torget med två stora korgar, som hon bar en på varje arm, fyllda med drivhusrosor. När dagen var slut kunde hon komma hem med en tusenlapp.

Min far, Gustav /Gösta/ Erik, som föddes på Örbyhus Slott, hade alltifrån början hjälpt sin far med trädgården och fr.o.m. 1924 övertog han driften, som var inriktad på samma produkter, som pappa Lars-Erik odlade, d.v.s. snittrosor, krysanterum samt diverse grönsaker och blommor på friland. En uppskattad grönsak, som farfar odlade redan på Örbyhus Slott var kronärtskockan.

Min far drev företaget på ett förtjänstfullt sätt, så att när vi var framme vid slutet av 1940-talet, var hela markarealen täckt med växthus på en yta av c:a 12.000 m².

Lars Berggrens lärdomsår i USA

Jag gjorde som min far en gång gjort; jag tog över rörelsen. Men innan jag gjorde detta, hade jag under ett antal år varit ute som praktikant i olika rosodlingar, bl.a. hos en på den tiden mycket skicklig rosodlare i Helsingborg, Bror Engkvist. 1950 åkte jag till USA som s.k. utbytesstudent. Vi var en grupp på åtta stycken grabbar, som var inbjudna av American-Swedish Institute i Minneapolis i Minnesota. Sju av grabbarna

skulle praktisera på olika gårdar under ett halvår och därefter studera på lantbrukslinjen vid universitetet under ett år. Som den ende inom hortikultur kom jag att praktisera hos två olika rosodlare i St. Paul. Jag arbetade bl a hos en rosodlaren Robert Rosacker, som ursprungligen kommit från Tyskland. Under tiden hos honom blev jag inbjuden till en intensivkurs, som var förlagd till Richmond, Indiana. Där fanns på den tiden den största rosodlingen i USA. Dit kom odlare från hela USA och kurserna sköttes av de mest kunniga professorerna inom snittrosodling. De mest bekanta kom från Ohio State University, beläget i Ohios huvudstad Columbus. Professorernas namn var Alex Laurie och D. C. Kiplinger.

Dessa båda inbjöd mig, att istället för att gå på universitetet i St. Paul, Minnesota, komma till dem på O.S.U. i Columbus. Jag accepterade naturligtvis. I och med detta blev jag kurskamrat med många rosodlarsöner från olika delar av U.S.A.

Efter ett år, då jag tillgodogjort mig en hel del kunskaper om hur man odlade rosor, åkte jag med en svensk kamrat till Californien. Under vistelsen vid universitetet hade jag nämligen fått ett fint erbjudande om anställning på en rosodling utanför San Fransisco, Mt. Eden Nursery. Jag var där och tittade men kunde tyvärr ej ta anställningen, då jag redan sedan flera år tillbaka blivit inviterad till en frilandsodling av rosor. Ägaren av denna kom ursprungligen från Sverige. Han var nu gammal och pensionerad och driften sköttes av hans son, Bob Lindquist. Företaget hette Howard of Hemet och låg c:a 120 km öster om Los Angeles, upp emot Klippiga bergen.

Där fick jag först lära mig pollinering, d.v.s. korsning av rosor. Därefter ägnades en stor del av tiden åt ockulering. Det går så till att man sätter in ett rosöga på vildstammen, som sedan växer tillsammans. Under tiden jag arbetade i Hemet, besökte jag flera forskningsinstitut, där jag lärde mig mer om förädling.

Rosodlingarna flyttar till Upplands-Bro

Efter två år återvände jag sedan till Sverige, där min far såg fram mot att jag skulle överta odlingen hemma. Vid den tiden började vi bli trångbodda i Hässelby eftersom staden pockade på större ytor för blivande bostadsbebyggelse. Far och jag såg oss därför omkring för att finna ny lämplig mark, där man skulle kunna starta på nytt.

Efter mycket sökande fann vi en lantgård i Upplands-Bro, c:a 35 km nordväst om Hässelby. Den hette Lövsta och låg vid norra änden av Lejondalssjön. Gården hade en gång ägts av Gustav Vasas far Erik Johansson. Vi köpte gården år 1953 och 1954 började vi bygga de första växthusen. Att vi fastnade för just den här gården, berodde på att här fanns riklig tillgång på vatten till växthusen. Det var inte så lätt att både driva lantbruk och odla rosor i växthus jämsides. Jag arren-

derade då ut lantbruket till min befallningsman.

I växthusen växte rosorna bra, mycket beroende av ny färsk jord och en duktig rosodlare, Raino Valtonen. När vi drivit odlingen på Lövsta Gård under exakt 10 år, kom beskedet att Svea Livgarde skulle köpa gården, där den, som skulle ingå i ett s.k. skyddsområde omkring regementet. Jag sålde då gården, men fick arrendera växthusen under ytterligare en 10-års period. Samtidigt hade jag sett mig om efter ny lokalitet och fann den nere vid Bro samhälle. Där hade jag möjlighet att köpa en del av Finnsta gård. Arealen var c:a 22 har. Detta skedde under år 1965.

Under de kommande 14 åren byggdes det upp en växthusyta på 16.000 m², där vi uteslutande odlar snittrosor.

De vanligast odlade snittrosorna

Huvudsorten av rosorna är den högröda Gabriellarsen. Den är en sport av den orangefärgade Mercedes. Sporten fann jag i ett av växthusen i Hässelby. Tillsammans med den tyska rosförädlingsfirman Kordes patenterades rosen under 1977 och fick namnet Gabriella, som även är namnet på vår äldsta dotter. Den har alltså idag varit patenterad under 22 år, vilket är mycket sällsynt med tanke på hur många nya sorter av rosor som kommer fram varje år. För ett par år sedan förlängde man patenttiden på vissa växter från 20 till 25 år. I Övrigt odlas den gula sorten Frisco. Den är högavkastande. Fortfarande odlar vi Mercedes rosen. En annan ros som går i samma färgton som Mercedes är Lambada, ganska ny. En rosa ros med namnet Kiss odlas i viss utsträckning, liksom en sport av denna som kallas Medeo. Den är champagnefärgad.

Eskimo är en crèmefärgad ros, svårödlad men med god avkastning, när den vill växa. Av lite udda sorter, som vi odlar här är den mörkt röda First Red. Sorten Amadeus har ungefär samma mörka nyans. En något ljusare kallas Red Berlin. En rosa ros som kallas Noblesse är omtyckt, liksom även den rosa Dream. Några äldre sorter som vi fortfarande odla är Jacarandea, som naturligtvis är jakarandafärgad. Can-Can, som egentligen heter La Minuette, är vit med en liten svagt röd kant. Några andra sorter är den kända rosafärgade Sonis och den gula Golden Times rosen. Några helt nya sorter är Mirakel, orangefärgad och Indian Femme, även den orangefärgad. Av nyheter i gul färg har vi Golden Gate och Golden Strike.

Idag odlas de flesta rosorna i inaktivt material, såsom i Grodan /stenullsmatta/ eller i torvmattor. Tidigare odlades allting i jord, men då svårigheter uppstod med olika sjukdomar och nematoder i jorden, var vi nödsakade att övergå till andra odlingsmetoder.

Fyra generationer rosodlare inom familjen

Numera sköter vår son Lars-Erik all odling. I packrummet är det nu vår dotter Gabriella som har ansvaret tillsammans med mamma Sonja och pappa Lasse. Dessutom arbetar ytterligare 2-3 i packrummet, när det är säsong. Rosorna säljs till största delen i Trädgårdshallen i Årsta av en trädgårdsmästare Göran Apelgren och hans familj. Man packar som regel rosorna till försäljning

två gånger i veckan, söndag e.m. och onsdag e.m. för försäljning på måndag och torsdag morgon. Rosorna sorterar i olika längder, från 70 cm till 20 cm längd med 10 cm intervaller. D.v.s. vi har 7 olika längder på sorteringen. Rosorna packas 20 st. i var bunt med undantag av längden 20 cm. Dessa packas i 10-pack. De är avsedda att säljas direkt till kunden i blomsterhandeln. (skrivet omkring 1998)

Book on demand

Göra böcker i 5-10 exemplar ej avsedda för allmän försäljning.

Metoden fungerar också för framställning i några hundratal

Ingen programmeringskunskap - dator och skrivare av standardmodell används

Kunskapen om vår bygds historia ökas ständigt. Delar av det insamlade materialet är faktiskt värda att bevaras för framtiden. Allt eftersom tekniken gör det möjligt att sprida kunskapen snabbt och effektivt så minskar möjligheterna att bevara den för eftervärlden. De nya medierna är mycket förgängliga. Att få service på en rullbandspelare är inte lätt i dagens läge. Lyckligtvis blev några värdefulla intervjuer med gamla ortsbör överförda till kassettbandspelare, dock med sämre ljudkvalitet. CD och DVD är också på väg ut. Det ser ut som om pappret nu är det säkraste mediet. Vem kan läsa vad som finns på en CD om några år. Egentligen skulle vi behöva hugga in texterna i sten eller förvara dem på brända lertavlor. De har bevisligen kunnat bevaras i årtusenden. Men pappren bör bindas in som böcker. Pärmar sparas inte lika lätt som böcker.

Ny metod år 2006 för att göra böcker i 10-tal

Nya datorprogram gör det nu möjligt att digitalt trycka böcker i 10-tal med standardutrustning. Allt i hela processen kan göras med vanlig dator, laserskrivare med dubbelsidig utskrift, ett ordbehandlingsprogram och programmet Adobe Acrobat (vers. 6-7). Den enda tjänst vi behöver köpa är inbindningen som ger oss hård pärm med trådbindning. Läs mer längre ner i texten.

Förenklat förfarande för böcker i 100-tal

Även modellen för tryckning av böcker i 100-tal (lanserad 1997) har förenklats genom tillkomsten av programmet Adobe Acrobat (PDF). När vi skapade vår metod var det ovanligt att tryckerier kunde hantera den digitala tekniken. Nu kommer den till användning även där. Det vanliga layoutprogrammet underlättar visserligen utformningen, men den kan numera också göras i vanlig ordbehandlare. Det färdiga resultatet konverteras till PDF-format, som skickas via e-post till tryckeriet. Så gjorde vi den nyligen utkomna Ledung och sockenbildning av John Kraft. Tryckeriet behöver inte göra något som helst ingrepp i materialet.

Deras uppgift är bara att mångfaldiga det i önskat antal 500-700 exemplar.

Historik över utvecklingen

När vi inledde experimenten 1997 gjordes de mot bakgrunden av det faktum att tryckerierna ville göra en upplaga på minst 1000 ex, helst 1500, för att åtaga sig ett tryckuppdrag. De två första böckerna från åren 1990-91 fick alltså alltför stor upplaga. Kostnaderna kunde reduceras genom att använda ett layoutprogram och på papper skriva ut alla sidor och manuellt klistra in bilderna. Med fotoutrustning kunde tryckeriet därefter göra tryckplåtar. Vi kunde reducera upplagorna och minska kostnaderna för de två följande böckerna genom att låta trycka dem i Polen. Men där steg snart kostnaderna snabbt.

Hur det gick till när hembygdsboken *Det hände i Upplands-Bro* trycktes 1984

I början av 80-talet propagerade datorfolket ivrigt för att man kunde skicka boken på en diskett till tryckeriet. Så var det exempelvis tänkt när hembygdsboken *Det hände i Upplands-Bro* skulle tryckas 1984. Men för att diskett skulle kunna användas fullt ut krävdes att tryckeriet hade exakt samma version av datorprogrammet, exakt samma avstavningsregler, exakt samma form och storlek på bokstäverna. Om man gjort en speciell avstavning som inte var känd av programmet så kunde ordet inte delas vid bindestrecket utan det flyttades ner till nästa rad, vilket i sin tur betydde att en hel rad flyttades till nästa sida och hela upplägget av boken spolierades. (*Tryckeriet år 1984 var tvunget att manuellt skriva in hela boken i en datorfil från en pappersutskrift med ty åtföljande mängd av felskrivningar*)

Vår metod att trycka böcker var utvecklad 1997

Under åren fram till 1997 lyckades vi ta fram ett sätt att placera boksidorna på standardark i formaten A4 och A3. Därmed kunde färdiga inbindningsbara häften

om 4 ark (med 16 boksidor) skrivs ut på vår laserskrivare. Det önskade antalet böcker (ex. 200) markerades i skrivaren och sedan satte utskriften igång. Det var bara att fylla på papper i magasinet och sätta i ny färg då och då. I detta läge ställde skrivarfabrikanten en stor färglaserskrivare till vårt förfogande. Vi fick också en ny svartvit laserskrivare. På några år utgav vi ett 20-tal böcker. För att finansiera detta hade vi åtagit oss att göra böcker i några 100-tal åt privatpersoner och hembygdsföreningar - en bok gjorde vi åt riksantikvarieämbetet.

Datorföretaget stödde vår verksamhet och metoden lanserades på tre datormässor åren 2000-01. Eftersom det inte fanns något färdigt datorprogram som kunde genomföra utskrifterna krävdes ett visst mått av datorprogrammering för att det hela skulle fungera. För att kunna sälja metoden skulle professionella programmerare behöva göra ett menystyrt program som kunde hanteras med vanlig datorkunskap. Det har inte gjorts. Men den digitala trycktekniken har utvecklats på den professionella sidan så att tryckerierna nu också kan skriva ut böcker digitalt i 100-tal, men det är fortfarande inte särskilt billigt. Och det är inte vår teknik heller om vi skulle börja ta betalt för arbetstiden och avlöna folk för arbetet.

I korthet

Det var **fullsatt på Öråker** när vi fick ta del av Krigsarkivets sammanställning av brevkorrespondensen mellan makarna Dyrssen under krisåret 1905. Wilhelm Dyrssen var högste befälhavaren för den flottenhet som var beredd att ingripa om det skulle bli krig mellan Sverige och Norge.

Bland breven fanns också lokalhistoriskt värdefulla upplysningar. Särskilt intressant var att Lizinka Dyrssen en dag besökt Gällövsta och berättat för maken att hon där sett släkten Rålamb's stora boksamling, det som var kvar sedan det värdefullaste på 1880-talet skänkts till Kungl. biblioteket. I Rålamb's arkiv hade också funnits en handskriftssamling med bl.a. Erik XIV anteckningar från sin fängelsetid. Det Rålamb'ska arkivet kom på 1840-talet till familjens gods Sundby. Genom giftermål hamnade det så småningom på Granhammar. För UKF är det glädjande att Samfundet för utgivande av handskrifter rörande Skandinaviens historia refererar till vår hemsida.

Under kvällen fick vi återuppleva lite av den stämning som vidlådde våra herrgårdskonserter - saliga i åminnelse. Tiden medgav nämligen att vi improviserat kunde bjuda på en musikstund med kvartetten Bro

Vi hjälper inte längre föreningar och privatpersoner i samma utsträckning som tidigare

Vi hänvisar nu till de nya/förbättrade program som gör det möjligt att på egen hand genomföra processen ända fram till inbindningen enligt nedanstående beskrivning

Rekommenderad metod år 2006

Du kan sida för sida skapa boken i exempelvis det spridda ordbehandlingsprogrammet Word. Det är praktiskt att ge varje kapitel en egen Wordfil. Kapitlen kan vara olika långa. När allt ser bra ut och den viktiga korrekturläsningen gjorts sparar du filen i PDF-formatet direkt från Word. När alla konverterade filer är OK kan du antingen skriva ut varje kapitel för sig om sidantalet är en multipel av 4 eller slå i hop alla PDF-kapitlen till en enda PDF-fil. Jag har skrivit ut inlagorna till böcker på över 350 sidor på vår 9 år gamla laserskrivare utan hårddisk genom att skriva ut sidorna i grupper om 40 (10 A4 ark med 4 sidor på varje ark). De viks och falsas sedan till häften. Om du lärt dig manuell bokbindning binder du ihop så många du vill ha. Det går kanske att komma överens med någon bokbindare som har maskinell bokbindarutrustning om det rör sig om många böcker

---

d'River Boys efter att värdfamiljen bjudit oss på kaffe som dukats upp i det välbevarade gamla köket. Under pausen blev det tid för mingel i de angränsade rummen och tillfälle att köpa boken om 1905. (*Några böcker blev osålda. Hör av dig om du vill ha. Vi har gett 250:- för dem*)

Som ett apropå till katastrofen i New Orleans sjöng kvartetten Basin Street Blues och några jazzbetonade låtar följda av jazzhistoria. Basin Street brukar ses som jazzens födelseort. Gatan leder fram till den nu torrlagda hamnbassängen från 1700-talet. Louis Armstrong gjorde sin debut vid Basin Street och gatan leder nu fram till Armstrong Park. Området ligger i gamla staden som byggdes på en kulle som var högre än havsytans nivå. Efter översvämningen kunde vattenet självt rinna tillbaka.

Carola Dyrssen är en av kommunens nya företagare som på Öråker startat Öråkers möbler. I mer än 30 år har hon arbetat utomlands med design i olika branscher. I Sverige har hon ägnat sig åt att reparera och måla möbler. Hon köper in "vackra saker" gärna från Spanien, vilka hon säljer tillsammans med reparerade möbler i Ladan på Öråker, där hon har öppet för allmänheten på söndagarna från kl 12 till 16.

Bli medlem i UKF genom insättning av 100:- på pg 27 58 94-4, Kommunen bjuder inte längre på tryckningen av vårt nyhetsbrev. Medlemsavgiften är ett viktigt bidrag för fortsatt utgivning av Nyhetsbrevet och Kultur & Historia - för hela verksamheten

Boje Sandén